Inbreng met betrekking tot concept koersdocument vergadering 28 januari 2025

Namens de vereniging Malle Molens Midden Betuwe wil ik aantal opmerkingen maken het koersdocument. Ik beperkt me daarbij tot de passage over de zoekzones energielandschap
Het koersdocument zegt over de toekomst van energiebeleid in Overbetuwe dat de windturbines ten noorden van de A15 er niet zullen komen en dat de overige zoekzones geoptimaliseerd zullen worden. Dit laatste is een verkeerd uitgangspunt.
De keuze van de zoeklocaties bij de A15 is destijds alleen op het landschappelijk criterium gebaseerd: dat het mooi aansluit bij lijnvormige structuur met de A15 en de Betuwelijn.
Maar een afweging op basis van de effecten op het milieu en de gezondheid van de mensen in de omgeving heeft niet plaatsgevonden.
Er begint nu een mer-procedure voor het provinciaal windbeleid waarin alsnog de keuze van de RES1.0 locaties verantwoord en opnieuw beoordeeld moeten worden op grond van de milieueffecten. Ook wordt bekeken of de regionale doelstelling haalbaar is.
Pas daarna is het de beurt aan de gemeente om in een locatie-MER over locatiekeuzes te oordelen.
Daarom is de gekozen opdracht in het koersdocument dat de zoeklocaties zullen worden geoptimaliseerd niet juist. Er moet eerst geëvalueerd worden welke zoeklocaties gehandhaafd kunnen worden en welke moeten vervallen. En daar hoort meer bij dan de constatering dat een rijtje windturbines zo mooi aansluit bij de lijnen van de A15 en de Betuwelijn. Daar behoort een analyse bij van de gevolgen voor de omgevingskwaliteit van omwonenden waarbij rekening moet worden gehouden met de bestaande al te grote geluidbelasting van A15 en Betuwelijn.
In de zojuist gepubliceerde concept-MER voor het windbeleid milieueffecten van windturbinelocaties op een rij gezet bezien vanuit o.a. natuur, landschap en gezonde en veilige leefomgeving. Het blijkt dat geen van de invalshoeken leidt tot resultaten waarbij het mogelijk is de planning voor windturbines uit de RES 1.0 te realiseren.
We staan voor de opgave de juistheid van de aanwijzing van zoeklocaties, ook die ten zuiden van de A15, te heroverwegen en te evalueren. Van optimaliseren kan nog geen sprake zijn. Want optimaliseren gaat ervan uit dat de keuze wordt gehandhaafd maar de ergste probleemkantjes worden weggehaald bijvoorbeeld door te hoog belaste woningen tot molenaarswoning (dus bedrijfswoning) te promoveren waardoor een lagere bescherming nodig zou zijn
Daarbij moet ook het eigen energieaanbod van de gemeente Overbetuwe in de RES 1.0 op haalbaarheid getoetst worden. Dat bod is nooit beoordeeld op haalbaarheid en de gevolgen ervan voor de leefomgeving.

De eerste vraag is overigens hoever we zijn met de realisatie van de plannen. We hebben de gemeente bij herhaling gevraagd om de feitelijke gegevens over de stand van zaken. Wij hadden een eenvoudig format aangeleverd.

	planning	planning	realisatie
	2030	2050	1-1-2025
soort opwekking			
Windparken			
Zonnevelden			
Warmtenetten			
Zon op dak			

De gemeente kan ons dat niet vertellen omdat men die cijfers eenvoudigweg niet heeft. Kennelijk wordt beleid gemaakt zonder kennis van zaken.

Als het bod niet gehaald is, is de volgende vraag of het gewenst en nodig is dat het oorspronkelijke bod gehaald wordt.

De aanleg van zonnevelden is intussen stopgezet. Als blijkt dat het plaatsen van windturbines niet mogelijk is zonder te sjoemelen met de milieunormen, bijvoorbeeld door voor woningen in het buitengebied minder bescherming te bieden dan voor woningen in bebouwingskernen, moet ook voor windturbines een stop worden afgekondigd.

In ieder geval kan de keuze voor energielocaties niet eind 2025 in de omgevingsvisie worden verwerkt. De provinciale planMER wordt pas eind 2025 vastgesteld. Daarna moet de gemeente nog een locatie-MER opstellen die ook aan inspraak onderhevig is . De omgevingsvisie zal dus pas medio 2026 klaar zijn, waarna nog beroep mogelijk is.

Het is volgens het PBL duidelijk dat de landelijke planning voor de gewenste energieopbrengst van zon en wind in 2030 gehaald wordt. Er is dan ruimte om de bijdrage van de gemeenten aan de landelijke planning nog eens te evalueren en te heroverwegen.

Conclusie

Vervang de tekst in het koersdocument over zoekzones energielandschap door:

Wij zullen de zoekzones uit het RES 1.0 en ons toenmalige energieaanbod op hun milieueffecten beoordelen door middel van een milieueffectrapportage. Het uitgangspunt voor ons beleid zal zijn de leefbaarheid van de woonomgeving en het stimuleren van de biodiversiteit. Wij stellen een moratorium voor de behandeling van aanvragen voor windturbines in van 5 jaar zodat er ruimte is voor een nadere analyse van de milieugevolgen, nut en noodzaak.

Malle Molens Midden Betuwe, 24 januari 2025